

REDACTIUNEA,
Administraţiunea și Tipografia
Braşov, piaţa mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisorile neretranse nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administraţiunea
Braşov și la următoarele
BIROURI de ANUNŢURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.,
Nux. Angenfeld & Emeric Los-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelk.
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII Erzsébet-körut).
Preţul inseraţiunilor: o serie
garmond pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tariful și invo-
lială. — RECLAME pe pagina
3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
Nr.-ul de Duminică, 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
Nr.-ul de Duminică 8 fr. pe an.
Se prezintă la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectorilor.
Abonamentul pentru Braşov:
Administraţiunea, Piaţa mare
târgului Inului Nr. 80, etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mente, cât și inseraţiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 154.

Braşov, Luni-Marţi 15 (28) Iulie

1908.

Constituţia în Turcia.

„Majestatea Sa Sultanul, înaltul nostru Domnitor a ordonat să se întrunească camera deputaţilor conform constituţiei, care este una din operele sale glorioase. S'au dat porunci în toată ţara de a se face alegerea candidaţilor, cari împlinesc condiţiunile cerute de lege“.

Cu aceste cuvinte au fost înştiinţate misiunile turceşti din străinătate despre restabilirea constituţiei în Turcia, cel mai mare eveniment exterior, de care se ocupă azi întreaga presă europeană.

Aşadar au ajuns să se bucure și naționalitățile din Turcia de constituție. Turcii, Bulgarii, Albanезii, Grecii, Sârbii, Aromânii, Armenii și Jidovii vor fi toți reprezentați în parlamentul turcesc, ce se va deschide la 1 Noemvrie a. c. Acest parlament după lege va fi ales cu vot secret de toți cetățenii Turciei, cari au împlinit 21 de ani și plătesc dare ori și cât de puțină. Pe câte 50 de mii de locuitori să vine un deputat. Cu totul camera turcească va fi compusă din 500 de deputați.

Noi cetățenii din „culta“ și „civilizata“ Ungarie am ajuns aşadar să invidiam acum a pe locuitorii Turciei pentru liberala lor constituție. Și dacă va fi amănată încă mult timp, tot ca până acum, reforma electorală, ori se va face în sens retrograd și reacționar, vom ajunge încă să ne dea de rușine chiar și Botocuzii.

Ce-i drept, nici strălucitul Padișah nu a venit cu prezentul acesta al constituției, pe care-l făcuse deja la 1876 dară il luase earăși înderept, n'a restabilit, zicem, constituția de bună voie, ci de sila împrejurarilor, cel mai bun și singurul leac de-a face sfârșit unor stări de lucruri atât de înapoiate și triste ca în Turcia și ca și în alte state „mai culte“, cari suferă mai mult sau mai puțin de aceeași boală.

Era aproape să izbucnească revoluția în Turcia. Partidul tinerilor

Turci ajunse în timpul din urmă la o putere și influență nemaipomenită. Acest partid, care luptă pentru libertatea tuturor naționalităților din imperiul osman, deveni domn pe situațiune în Monastir.

Sultanul numai după ce o noapte întreagă, dela 23 spre 24 Iulie, s'a sfătuit cu miniștrii săi, după discuțiuni furtunoase s'a decis la 4 ore dimineața să restabilească constituția. Marele vizir nou numit Said-pașa l'a hotărât la aceasta după ce a declarat că corpul de armată din Adrianopol s'a revoltat și că corpul dela Salonice se pregătește a porni spre Constantinopol; că Monastirul e în mâna revoluționarilor din partidul tinerilor Turci; că trupele aziatice refuză de a procede în contra tinerilor Turci. „Eu“, zise Said-pașa, „nu pot garanta pentru viața Majestații Voastre. Singura scăpare o văd în restabilirea constituției“.

Și va fi o scăpare pentru Sultan și Turcia restabilirea constituției, care fu primită, ca și amnestia dată areștanților politici, și desființarea cenzurii și a poliției secrete, cu entuziasm atât în Constantinopol cât și în provincie. Și în Macedonia e mare bucuria.

Cât va dura aceasta bucurie a poporului și a miliției și ce sfârșit va avea, firește, nu se poate ști. Ajunge că pentru moment îi este ajutat Turciei și înăuntru și în afară. În afară restabilirea constituției este o bună trăsătură de șac față cu planurile nouă engleze-rusești dela Reval.

Un diplomat de frunte turc zice, că, după părerea sa, marile puteri se vor feri deocamdată de orice amestec, căci la din contră s'ar putea naște o criză grozavă care ar aduce după sine un război general. Turcia nu va lăsa să i-se ia cu forța Macedonia.

„Fiecare patriot turc e conștiu de aceea, că în Macedonia Turcia are să apere ultimul bastion al poziției sale în Europa. Și dacă Turcia va fi silită să ducă această luptă, ea va fi o luptă

pe viață pe moarte și dacă Europa ar încerca de a o scoate din Macedonia și de a o împinge în Asia, ea va ridica steagul profetului și va chema Islamul întreg în ajutor contra Europei.“

Congresul din Carloviț. Azi dimineață cu acceleratul de 7 oare ministrul de justiție Dr. Günter, care, precum știm, a fost numit comisar regesc la alegerea de patriarh, a plecat la Carloviț, unde va ajunge d. a. Deschiderea congresului se va face mâne, Marți, la 10 ore a. m.

O deputațiune croată la banul Rauch. Sâmbătă d. a. o deputațiune a împiegaților dela căile ferate croate s'a prezentat în audiență la banul Rauch în Agram. Deputațiunea a predat banului un memorandum cu rugarea, ca să inziste pe lângă ministrul de comerț pentru retragerea acelei ordinațiuni ministeriale, conform căreia pe viitor vor putea fi aplicați în atelierele căilor ferate numai lucrători, cari știu ungurește. Deputațiunea a accentuat gravamintele pricinuite de această ordinațiune și a spus ce pericolos e ordinul pentru muncitorii croați. Rauch răspunzând a zis, că cunoaște amănunțit această ordinațiune și a promis că se va consulta asupra memorandumului cu ministrul-șef și ministrul de comerț.

Noul regim constituțional în Turcia.

Proclamarea regimului constituțional în Turcia a produs nu numai în Turcia, ci și în străinătate o foarte bună impresie. Poporațiunea din Constantinopol a făcut alaltăeri mari ovațiuni Sultanului și trupelor turcești când mergeau la serbarea Selamlicului, cât și la reînțarcere. Deasemenea și presa turcească e plină de articoli elogioși la adresa Sultanului, căruia i-a transmis o telegramă de mulțumire.

Sâmbătă s'a ținut la Stambul un *imposant meeting*. După meeting mai multe mii de turci au mers cu muzica în frunte și cu drapela la Poartă, reținând Sultanului, marelui vizir și celorlalți miniștri o adresă de recunoștință pentru iradeaua publicată

privitoare la amnestie, la abolirea cenzurii și a poliției secrete din 24 Iulie.

Puterile și constituția Turciei.

La oficiul de externe din Petersburg s'a primit cu simpatie știrea despre proclamarea constituției. Cerculile competente afirmă că pentru moment Rusia se va abține dela orice mișcare, așteptând desfășurarea evenimentelor. Pentru moment însă acțiunea pentru introducerea reformelor în Macedonia încetează. Ministrul de externe Isvolski a plecat la Reval, unde va conferi cu țarul asupra noii situațiuni. De altfel țarul a fost înștiințat telegrafic de lovitura, care s'a făcut în Turcia.

Toate zările engleze se ocupă cu marele eveniment petrecut în Turcia. În cercurile diplomatice engleze se asigură însă, că Anglia nu are nici un motiv de a nu fi mulțumită de introducerea constituției în Turcia.

»Times« anunță din isvor semi-oficios că pentru moment Anglia a renunțat la proiectul ei de reforme pentru Macedonia, conținut în nota pe care a adresat-o puterilor. Atitudinea Angliei se explică prin aceea, că situația prezentă a Turciei e foarte turbure, încât nu se poate încerca acum realizarea unor reforme. După câțva timp însă Anglia va cere din nou Porței validarea reformelor cerute de puteri.

»Times« scrie apoi, că Anglia a văzut întotdeauna cea mai bună rezolvire a chestiei macedonene în introducerea reformelor în Turcia, de aceea ea se adresează acum statelor vecine cu Macedonia ca să se ție în rezervă acum, căci situația din Turcia este destul de turbure și Turcia are dreptul de a îndeplini ea regenerarea națiunii sale.

În cercurile înalte germane acordarea constituției în Turcia este primită cu satisfacție. În mod semioficios se dezmine categoric știrea, cum că puterile mari ar avea intenția să intervie în afacerile interne ale Turciei.

O convorbire cu un diplomat turc.

»Neues Wiener Tageblatt« publică un interview cu un diplomat turc, care a declarat următoarele: Singurul lucru pe care-l putem face e să așteptăm. Darul ce s'a făcut prin acordarea Constituției e mare, dar trebuie să vedem dacă și rezultatele vor fi efective. E sigur, că o Constituțiune poate fi cauza multor conflicte. Totul depinde de împrejurarea, dacă populațiunea creștină se va pune sub adăpostul Constituției. Urgenta îndeplinire a revindicărilor tinerilor turci a introdus un suflu

constituirea și organizarea în liniște perfectă, încât în a doua zi am isprăvit toate obiectele puse la ordinea zilei.

Căpitanul suprem printr'o vorbire plină de oratorie, în cuvinte alese, face un istoric asupra însemnătăței constituționalismului vechiu și a introducerii lui în era cea nouă, încheie și invită pe membrii congregației pe ziua următoare la prânzul ce se va ținea tot în acest loc, unde se vor așeza și pune mese, iar împrejurul lor se vor ridica umbrare de ramuri verzi. Conducus de întregul marcal, căpitanul suprem s'a întors în reședința sa.

Toată noaptea gemeau grădinile publice de lume românească, ear pe străzi nu se auziau alte decât strigări de »vivat«.

În aceasta congregație am fost ales și eu de pretor (szolgabiro) în comitatul Făgărașului, însă fiindcă în Iunie, după absolvare, aveam a-mi face examenul de stat, m'am întors în Sibiu și depunând acest examen și căpătându-mi absolutoriul, m'am întors la Făgăraș. Aici m'am prezentat la căpitanul suprem, unde depunând jurământul, a dispus, că am a administra cercul Veneției de jos, unde aveam fără amânare să ies în cerc, să-mi încep activitatea.

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Din amintirile lui Barbă-Albă.

IV.

După absolvare, 1861.

În primăvara anului 1861, după peirea absolutismului lui Bach, a început a se »restaura« comitatele și districtele, denumindu-se prefectii (comiți) și căpitanii supremi constituționali, care aveau a organiza comitatele și districtele după metodul sau calapodul antemarțial, convocând așa numitele marcale. Aceste marcale sau marculesc substituiau reprezentanțele comitatense de astăzi, și le formau toți nobilii sau boerji din comitat sau district, precum și vr'o câțiva regaliști, pe cari-i denumiau și conchemau prefectii.

În districtul Făgărașului a fost numit de căpitan suprem Ioan Bran de Lemni. El venind la Făgăraș să-și ocupe locul, a fost întâmpinat la granițele districtului cu mari ovațiuni. Mai multe sute de călăreți la care se atașase vr'o 60—80 de trăsuri, așteptau sosirea la capul Porumbacului de cătră Sibiu, de unde plecase. Sosind, a fost cu un entuziasm mare primit

și bineventat de inteligența din Făgăraș, ear călăreții cu poporul nu mai încetau din »să trăiască și hura« Mulțumind căpitanul suprem prin un discurs avântat, am purces mai departe plini de mândrie și de sperațe într'un viitor, ce ni-se părea atunci de aur.

Nu mult după sosirea și așezarea sa în reședință, a dat ordin a se conscrie toți boerii sau nemeși din comitat, inteligența sau preoții, învățătorii, militarii pensionați și i-a conchiemat la marcalul dintăiu ce s'au ținut în Făgăraș. Nu 'mi mai aduc aminte anume ziua destinată pentru marcal, dar mi-se pare că a fost pe una din zilele lui Maiu, și s'a ținut în liber la moara de hârtie, neexistând un local așa de mare, în care ar fi putut încăpea ce-i vr'o 600 de nemeși și vr'o 200 de inteligenți, afară de poporul de rând, ce asista la sedințele publice de constituire. Cel dintăiu obiect pus la ordinea zilei a fost întrebarea, care să fie limba oficioasă în comitat, în administrație și justiție. Asupra acestui punct îndată la început s'au anunțat la cuvânt vr'o 10 Unguri din Făgăraș: advocați bătrâni, deregători rămași fără slujbe și preoți, bărberi etc., așa că în ziua dintăiu atâta au îndrugat această ungurește, încât Românii, dintre care de abia vr'o 3—4 știa ungurește,

au devenit impacienți și au început a-i huidui și teroriza, a-i întrerupe, încât după vr'o 5 ore de vorbiri, căpitanul suprem a trebuit să întrerupă ședința și a hotărât ca să se continue în ziua următoare la 8 oare dimineață.

Românii, adunându-se seara, s'au constituit, s'au disciplinat și au ales și precizat modul de purcedere, cine să vorbească, au hotărât, că tot Românul să vie în ziua următoare cu o țidulă galbenă pe pâlărie sau căciulă. Pe acele țidule — pe care le-au tipărit în acea noapte la un tipograf groasă „limba română!“ »jos cu limba ungurească!“ Unul din inteligența avea a face la începutul ședinței propunere de »încheierea desbaterii« asupra acestui obiect, ceilalți cu toți să strige „încheierea desbaterii“, și până atunci să nu înceteze, până ce președintele nu va aduce la vot aceasta propunere de încheierea desbaterii.

Așa s'a și întâmplat, a doua zi, după cum am hotărât în presară. De giaba au protestat Ungurii, căci încheierea desbaterii priminduo-se, s'a pus la vot cestiunea limbii, care s'a primit cu ovații mari și majoritate covârșitoare. Ungurii au părăsit marcalul, ear Românii au urmat cu

puternic de naționalism în atmosfera Turciei, care e foarte necesar pentru imperiul Otoman.

>O Turcie condusă după norme constituționale poate realiza foarte curând aceia ce cer reformele din Macedonia și astfel mișcarea poate deveni favorabilă Sultanului prin întorsătura finală a lucrurilor, contribuind la întărirea sentimentelor patriotice ale turcilor.

Românii macedoneni și constituția Turciei.

>Românul dela Pind< a lansat un manifest, din care reproducem următoarele pasaje:

>Armâni! Telegramele ne aduc știrea, că o eră nouă se deschide în istoria patriei noastre. Regimul tirăniei și al arbitrarului, care făcuse din neamul nostru elementul cel mai nedreptățit în imperiul otoman, s'a sfârșit. Prin voința generoasă a nobilei tinerimi osmane și cu asocimintul tuturor neamurilor ce locuiesc pe teritoriile vaste ale imperiului nostru, astăzi o constituție liberală, a luat locul voinței autocrate de altă dată.

>De aci înainte cuvântul și pressa vor răsuna liber acol unde altădată pentru o simplă bănuială puteai fi înghițit de valurile mării, sau înmormântat pe veci în închisorile Asiei și Africii. Libertatea culturii va domni, acolo, unde privilegiile nedrepte ale patriarhatului, făceau din noi un neam cu credință, dar fără cult. Libertatea individuală, garanția avutului, a vieții și a onoarei vor fi realități certe, pe pământul până acum atât de perfid al patriei noastre...

De aceea este clipa când uniți în cugetul de înălțare al neamului trebuie să mergem cu toții dincolo ca să ne facem datoria. A sunat pentru noi ceasul când se pun temelile neamurilor și când fiecare trebuie să-și închine prinosele de energie pe altarul neamului. Acela, care în aceste momente nu uită patimile sale mici în fața marilor împrejurări, nu merită numele de fiu al neamului.

Un interviu cu șeful tinerilor turci

Un ziarist parizian a obținut un interviu cu șeful mișcării tinerilor turci, Ahmed-Riza. Acesta a declarat, că hotărârea sultanului a produs cea mai bună impresiune asupra tinerilor turci, umplându-i de bucurie. >De bucurie am expediat următoarea telegramă marelui vizir Said-pașa: >Comitetul otoman pentru unire și progres vă roagă să exprimați M. Sale Sultanului mulțumirea noastră pentru restabilirea Constituției și acordarea amnestiei.

— Amnestia e așa dar un lucru hotărât? a întrebat ziaristul.

— Da, am primit următoarea telegramă dela comitetul nostru din Salonic: >Sultanul a acordat amnestie tuturor, condamnaților politici.

— Și cari sunt intențiunile dv.?

— Atențiunea noastră e îndreptată acum asupra a trei lucruri: asupra amnestiei, a libertății presei și a libertății întrunirilor și a asociațiilor.

— Ce influență va avea asupra Macedoniei noua întorsătură a lucrurilor? întrebă ziaristul.

— Vă atrag atențiunea asupra memorandumului, pe care comitetul tinerilor turci l'a adresat preturilor europene, și în care e următoarea frază: >Opera de reforme a Europei n'a dat nici un rezultat și n'a îmbunătățit întru nimic situațiunea. Un alt paragraf sfătuia puterile să nu se a-

mestece în zădar căci când Turcia va deveni liberă și puternică, ea va ști să se ajute singură în Macedonia. Despotismul sistemului de până acum, era izvorul tuturor relelor și nu numai Macedonia are să se plângă de dânsul, ci toate provinciile imperiului otoman. Parola noastră e: >Ajutați-ne să doborâm despotismul. După ce sultanul ne-a redat constituțiunea, sper că viitorul ne va aduce o îmbunătățire a situației din Macedonia. Ar putea exista temerea, că Bulgaria ar încerca să se folosească de această schimbare, dar acest lucru nu mai e de temut, deoarece turcii fac cauză comună cu grecii și în curând va fi chiar în interesul Germaniei să nu se lanseze în aventuri riscate.

Din România.

București, 13 Iulie 1908.

In urma interviului dlui Carp. — Un gând frumos. — Schimbări bune în armată.

Declarațiunile făcute d. Petre Carp față de corespondentul lui „Pester Lloyd“, cu privire la cestiunea macedoneană, a produs o mare neliniște și adăncă nemulțumire îndeosebi între macedo-românii din țară.

Au avut mai multe întruniri la sediul societății lor și printr'o telegramă au făcut apel către primul-ministru d. D. A. Sturdza ca să susție cauza fraților noștri din Macedonia și să facă totul cu putință ca să nu prindă rădăcini în cercul diplomației curentul, care ar putea lua naștere în urma declarațiilor >nesocotite< ale dlui Carp — curent, care ar tinde să nesocotească elementul românesc în rezolvarea cestiunii macedonene.

O intervenție similară s'a făcut și la d. Tache Ionescu.

De asemenea se svonește, că d. Dr. Leonte președintele societății macedo-române și-ar fi dat dimisia din partidul de sub șefia dlui Carp, ca o protestare.

De mai multă vreme s'a luat inițiativa construirii unei biserici românești la Ierusalim, unde fiecare popor, aproape, își are până acum biserica sa.

Atâția pelerini români nu găesc la locurile sfinte un locaș de închinare.

Inițiativa acestei folositoare și laudabile opere se datorește dlor Burada, Bolidur și arhimandritului Manolescu.

S'au strâns până acum sume destul de frumoase, cari se păstrează la >Banca Națională<.

Pentru grăbirea operei arhimandritul Nifon, superiorul mănăstirii Sinaia deschide în „Universul“ o listă de subscripție și îndeamnă pe toți credincioșii să contribuie.

In urma reformei pentru reorganizarea armatei, numai regimentele de călărași au mai rămas teritoriale, după ce, și din acestea, câteva au fost permanentizate și transformate în regimente de roșiori.

Acum se studiază, din inițiativa ministrului de Războiu, d. general Averescu, reorganizarea celor 8 regimente, cari au mai rămas să facă serviciu >cu schimbul< sau teritoriali.

Călărașii vor face tot 4 ani, după noua organizare, dar regimentele lor vor fi alăturate pe lângă regimentele permanente de roșiori făcând în timp de războiu, mai mult serviciu de tren și de ordonanță.

cancelarei. Ca să nu apar așa prost precum eram, i-am ordonat diurnistului a începe cu predarea și compunerea unui inventar. Diurnistul om practic s'a apucat de lucru. Imi arată protocoalele de exhibite, cari trebuiesc subscribe în fiecare zi de șef la finea oarelor de cancelarie, imi arată indexul, registratura și arhiva de a celor existente nu aveam ideile. Gătând eu, eu le-am luat în primire prefăcându-mă, ca și când eu ași cunoaște întreaga daravere oficioasă.

Jucam pe înțeleptul și el nu știa, că eu acum învăț dela el toată manipularea. Sara rămâneam 4—5 ceasuri în cancelarie, studiam instrucțiunile, citeam acte vechi scoase din arhivă, în cari găseam formulele de pertractări și de sentințe și astfel mă pregăteam, ca să nu devin blamat. Mult m'a ajutat diurnistul meu practic, de aceea îl și luam cu mine în excursiunile oficioase. Incepusem să mă aflu în drepitate, și din zi în zi tot mai mult imi agonișeam științele practice.

Toate ar fi mers bineșor. La începutul unei luni mă duc la Făgăraș să-mi scot leafa, care credeam că va fi de cel puțin 5—600 fl., când colo imi dă perceptorul leafa lunară de 5 fl. 25 cr. sub cuvânt, că

Acestor regimente li-se vor da o instrucție specială și o parte din efectivul lor, făcând serviciul pe jos, va primi pușca >Manlicher< în loc de carabină.

M.

O întâmpinare a comitetului serbărilor din Șimleu.

Primim dela comitetul serbărilor din Șimleu, ce se vor ține cu ocaziunea adunării „Asociațiunei“, o întâmpinare, căreia bucuros îi dăm loc. Dar nu putem să nu spunem, că, după părerea noastră, întâmpinarea trebuia trimisă aceluși ziar, care prin articolul său intitulat: Bum, bum, bum! încercând a zeflemiza întru câțva pregătirile ce le face comitetul, a provocat întâmpinarea comitetului.

Iată întâmpinarea:

Onorată Redacțiune!

Vă rugăm cu toată stima, binevoit și a publica următoarele șire, în interesul cauzei noastre culturale:

Din păcate, se vede, suntem oameni cu o fire și o mentalitate, cari nu dau dovezi de o maturitate suficientă. Sunt atât de multe păcatele noastre, s'au înfierat și se infierează aproape zilnic, așa că nici o notă nouă nu mai putem aștepta pe acest teren.

Nu ne-am fi închipuit însă nici odată, că s'ar afla vr'un purtător de condeiu, pus în slujba culturii noastre românești, cu atât mai puțin un colaborator — intern, ori extern — al organului autorizat (?) al partidului nostru național, care uitându-și de cea mai nobilă a sa îndatorire, să încerce chiar acum, în preajma serbărilor >Asociațiunei< a arunca o lumină dubioasă asupra celor mai curate și altruiste intențiuni ale comitetului, care aranjează aceste serbări, de-o îndoită valoare pentru România sălăgeni.

Cel mai slabcunoscător al stărilor noastre culturale, chiar neavând cunoștințe etnografice speciale, va admite, că aceste serbări sunt pentru noi de-o însemnată, dacă nu epocală, fără îndoială de prima ordine. Sub influința desastroasă a unei culturi străine fire și sentimentelor noastre, răsleți și expuși la bariera nordostică a românismului, noi n'am avut norocul a primi în sânul nostru stindardul sfânt al culturii și artei românești dela anul 1878, adecă de 30 de ani.

Fără a intra în discuțiune asupra multelor neajunsuri de diferită natură, cari s'au incubat chiar și în sânul primei noastre instituțiuni de propășire națională (lucru absolut inadmisibil în preajma celor mai mari străfări, depuse cu gândul de-a pune la cale o manifestațiune românească, menită a desmori și ridica la viață acest nenorocit colț de românism)—ținem să protestăm cu toată hotărârea în contra tuturor bănuielilor înguste, nefondate și chiar naive, cari țin să ducă în rătăcire pe toți cei ce n'au o judecată independentă și astfel să compromită în fașe orice început de acțiune de desrobire culturală.

Nimic mai ușor, decât a arunca vorbe nesocotite, de-a bagateliza o muncă cinstită, înainte de-a fi avut prilejul a o cunoaște și a o aprecia. Și cu durere constatăm, că vechiul nostru obicei de-a cârți împotriva oricăror încercări de bine, se menține în plină floare.

Suntem însă siguri, că oamenii cinștiți și nepreocupați nu se vor lăsa influențați de articolașele cutăruți inforatori nechemat, care e în imposibilitate de a-și da seamă de importanța momentului, ci își vor ști împlini întreaga datoria de români.

numai atâta am să capăt cât căpăta solgăbirăii cei vechi, înainte de 1848 — adecă 5 fl. mon. conv. pe lună.

Supărat mă duc deadreptul la căpitanul suprem și încep a mă plânge de batjocura ce mi-a făcut oficiul de dare, dându-mi 5 fl. plată pe lună, sub cuvânt, că așa-i suna ordinul. Era să-i arunc în ochi. Nici servitorul nu mi-l pot plăti cu acești bani, unde rămâne quartirul, mâncarea, cu ce să plătesc cărăușiile, etc., etc.?

Mulțumesc frumos de această cinste și de toată domnia constituțională!

Căpitanul suprem la care eram din Sibiuu băiat de casă, ba și ceva rudenie cu un zămbet sarcastic și desprețitor imi zice: >Păcătoș mai ești tu, măi — dacă imi vii cu astfel de plângeri, gogiamite solgăbirulet din Veneția! Așteptam să vii cu cabrioletă trasă de armăsariii ai tăi, cu >inașul< tău pe capră, ear nu ca un cerșitor. Dacă imi vii odată cu tiroboanță și nu cu trăsura și caii tăi, te dau afară din slujbă. Auzi!

(Va urma.)

Cât privește monografia Sălajului fle încredințat binevoitorul ei critic, că și în Șimleu se găscsc oameni, cari știu să-și dea sama, că monografia unui comitat nu se poate scrie în 2—3 luni, ei formând 2—3 tomuri mari, ea va fi rezultatul unei munci de ani de zile. Și dacă totuși s'a compus această monografie (care de fapt e numai o schiță, după cum se va convinge și d-lui, chiar din însuși titlul lucrării), într'un timp atât de scurt, munca este esactă, conștientioasă și dacă vom spune și modalitatea acvării datelor: trimiterea de chestionare la toți preoții, cercetarea diferitelor arhive, consultarea deosebitelor opere, privitoare la această materie, multele călătorii în comitat pentru adunarea datelor și-a fotografiilor necesare și pentru a cunoaște poporul din neajlocita intuiție, și dacă nu vom uita, că însaș aranjarea și tipărirea unei materii atât de extinse nu este chiar lucrul cel mai lesnicios — credem, că calificativul întâmplător de muncă >uricase< este cea mai mică vină ce ni-se poate aduce din partea unui om, care nici idee nu-și poate face despre sacrificiile și greutățile materiale și fizice, ce-am depus pentru realizarea unei idei noi, care este modestul început al unei mari opere etnografice a noastre.

Iar numele autorilor s'a retăcut, pentru-că ni-se părea că numirea lor e de-o minimă importanță și s'a făcut mai ales pentru a evita acel pretins: Bum, bum târgoveț, pe care ni-l atribuie cu multă maliție neprihănitul paznic al intereselor noastre publice. Că ne permitem a anunța adunarea generală a >Astrei<, programul serbărilor locale, precum și această schiță monografică a comitatului — o inovație întâmpinată cu atâta bunăvoință, când ea sârmana încă n'a văzut lumina zilei — numai un corespondent al >Luptei< poate găsi că este reclame de bălcu. Ori poate ar fi mai potrivit să tăcem ca peștii, iar publicul românesc să nu prindă nici de veste, că 'n Șimleu se fac pregătiri pentru serbări, de cari nu s'au mai văzut niciodată în părțile acestea!? Ne-am obliga la această tăcere, atunci când organul, despre care aveam cele mai bune convingeri, ne-ar face la rândul său altă propagandă, decât cum am avut durerea să cotim.

Așa se servesc prin presă nizuințele de deșteptare și creștere a maselor? Aceasta e unirea în cuget și 'n simțiri, aceasta este solidaritatea, pe care a voit s'o inaugureze >Lupta<, propunând un congres al presei ciscarpatine?

E regretabil.

Șimleu, 24 Iulie n. 1908.

Comitetul aranajator.

Anuarele școlaelor noastre.

II.

Anuarul Școlaeli comerciale superioare gr. or. române din Brașov (Brassó) pe anul XXXIX al existenței sale. Anul școlar 1907—1908. Publicat de Arseniu Vlaicu, director. Brassó (Brașov). Tipografia Ciurcu & Comp. Pagini 110.

În fruntea anuarului directorul școlar publică sub titlul: >Iarăși maturizantii școlaeli noastre< un fel de dare de samă despre roadele date de această școală dela anul 1897/8 încoace, de când s'a publicat primul anuar separat. În intervalul acesta de 10 ani au frecventat școala 976 elevi. În perioada primă de 29 ani, dela înființarea școlaeli până inclusive anul școlar 1907/8, au absolvat această școală 251 elevi, iar în deceniul ultim 228 elevi. Prin urmare în decurs de 39 ani, de când există școala comercială sup. din Brașov, au absolvat 479 elevi.

Urmează apoi publicarea unei tabele statistice cu indicarea numelui absolvenților școlaeli comerciale în cei din urmă 10 ani. De încheiere autorul pledează pentru crearea unei organizațiuni oarecare între absolvenții școlaeli prin care, între altele, >activitatea economică a poporului nostru, dirigeată mână în mână de școală și absolvenții ei, să fie îndrumată pe acele căi, care-i promit cele mai sigure șanse de reușită, de consolidare și înflorire materială și morală.

Din datele școlare reținem următoarele: La școală au funcționat 10 profesori. După înșirarea materialului propus în cele trei clase și după publicarea conspectului cărtilor folosite în această școală, se publică ordinul ministrului de culte privitor la cestiunea regulării examenelor private la școala comercială. Urmează apoi publicarea textului regulamentului în vigoare pentru examenul de maturitate.

Din tabloul clasificățiunilor elevilor reținem următoarele date: În anul școlar 1907/8 s'au supus examenului de maturitate 66 candidați și anume în Septemvrie

1907, 33 candidați, cari în urma cunoscuteleor neorânduiești la examenul de maturitate din luna Iunie 1907 au fost avizați la re-peșirea examenului pe luna Septembrie. 8 candidați căzuți la examenul din Septembrie s'au supus la termenul din Decembrie 1907, iar 25 candidați la termenul din Iunie 1908. Din acești 66 candidați au trecut examenul de maturitate 46. Direcțiunea semnaleză acest fapt în următorul mod: »Din acest tablou rezultă, că în anul acesta școlar au fost provăzuți cu atestate de maturitate 46 absolvenți față de 13 absolvenți în anul precedent sau cu 33 mai mulți. La prima vedere s'ar crede, că de fapt s'a obținut un rezultat atât de favorabil. În realitate însă — durere — lucrurile stau altfel. Din cei 46 maturizanți ai acestui an 31 maturizanți aparțin anului școlar 1906/7, iar acești an școlar (1907/8) aparțin numai 25 școlari, dintre cari au făcut examenul numai 15 și anume 4 cu nota »bine«, iar 11 cu nota »suficient«. Rezultatul, prin urmare, este și anul acesta foarte nefavorabil. Direcțiunea școlii comerciale ar face prin urmare mai bine, dacă în loc să arunce nisip în ochii cetitorilor, ar căuta să îndrepteze rezultatele slabe din ultimii ani, prin cari, — regretăm că trebuie s'o spunem — școala noastră comercială s'a cam deochiat.

Statistica clasificărilor în finea anului școlar în cele 3 clase comerciale lasă asemenea de dorit. Din 114 elevi, câți au fost înscriși în anul expirat în cele trei clase, au corespuns aproximativ numai 47%, adică nici jumătate, n'au corespuns din 1 și 2 obiecte 28%. Cu mai mulți ne-suficienți au fost 19%, iar 6% n'au fost clasificați, părăsind în decursul anului școala.

STIRILE ZILEI.

— 14 Iulie v.

Alegerea de preot în Bacifalu. Ni-se scrie: Eri Duminec în 13 (26) Iulie a. c. s'a săvârșit alegerea de paroh în comuna Bacifalu prin Prea On. Domn protopresbiter Vasile Voina, în locul preotului penzionat de acolo Toma Frateș. Concurenți au fost trei, anume: Aurel Oancea din Brașov fiul învățătorului penzionat de aici Nicolae Oancea, actualmente paroh în comuna Rodbav din protopresbiteratul Agnita, Ioan Grecianu preot în Lovnic și I. Rafiroiu preot în Cernatul săucesc. Toți trei concurenții, având ecalificație pentru parohii de cl. I., au fost puși în candidație și admiși la alegere. Dintre voturile date a intrunit Aurel Oancea 28, Rafiroiu 27, iar Grecianu 0. Ales cu majoritate A. Oancea. Alegerea a decurs în ordine. Poporul este însufletit, fiind convins, că votul său și-l'a dat pentru un preot tânăr, recunoscut de vrednic și în care are mare speranță, că va face ordine în agendele de administrațiune bisericască din comuna aceasta. Dumnezeu să-i ajute, ca să poată ajunge la rezultatul dorit! — *Un alegător.*

»Ungaria înainte«. Devisa maghiară: »Ungaria înainte« și-a căpătat, scrie »Gr. Oest«, din nou o confirmare, deși nu în sens șovinist. În mândra capitală a Ungariei, școlarii căzuți la școalele medii (secundare) și-au ajuns recordul, 2074! Numărul acesta dă prilegiu puțin măgulitor de a cunoaște tinerimea școlară și sistemul de învățământ din Budapesta. La cele 19 școale medii din capitala ungară au depus examenul 10,133 studenți, dintre cari însă 2074 au căpătat testimonii rele. Au căzut prin urmare nu mai puțin de 20.7% a școlariilor. La aceasta se mai adauge, că dintre cei 2074 căzuți, mai mult de jumătate au avut note rele din mai multe obiecte. Acești școlari trebuie dar să repetze clasa. Dar și dintre școlari, cari au eșit la ezamen, mai mult de jumătate au eșit numai cu suficient și 6% numai au depus examenul cu eminentă. Nu trebuie mult studiu, ca să-ți faci idee despre învățământul în școalele secundare din Budapesta.

Logodnă. Domnul Vasile Ivan sergent-major și doamna Silvia Popescu logodiți. Buzias, în 10 (23) Iulie 1908.

Medic acuzat de omor din neglijență. Din Sighetul Marmășiei se scriu următoarele: Fizioc omnitens Dr. Gruber, fiind consultat de inginerul silvanal al orașului, care suferia deja de 15 săptămâni de dureri la șira spinării, a prescris 250 grame ulei de pește conținând 40 gr. fosfor, medicină internă. Pacientul a luat de 3 ori pe zi medicină; în decursul zilei și nopții a luat 17^{1/2} centigrame fosfor, din care cauză a murit. Deoarece în construcția pacientului a ajuns cu mult mai multă cantitate de venin, decât e dosa lui minimală zilnică, procuratura din Sighet a

acuzat pentru omor, pe Dr. Gruber, spunând că medicul a provocat moartea prea timpurie a inginerului prin neglijența comisă. Sâmbătă s'a întrunit consiliul de acuză a tribunalului și a sistat procedura, pentru că nici consiliul chemic, nici cel medical n'au declarat categoric, că moartea a fost cauzată de înveninare cu fosfor. Procurorul a recurat însă la tabla regească din Dobrița.

Un dar contelui Zeppelin. Consiliul comunal al orașului Spandau s'a ocupat Sâmbătă de propunerea de a se face contelui Zeppelin un dar din partea popoului german. Propunerea va fi discutată în apropiatul congres al municipalității. E vorba de o dare voluntară de 10 bani de cap de locuitor.

Condamnați bosnieci în Arad. După cum se telegrafiază din Arad foilor din Budapesta, Sâmbătă dimineață au fost transportați din Banyaluca 7 osândiți bosnieci la temnița militară din Arad. Intre condamnați se află un preot, un colaborator al ziarului din Banyaluca »Otașbina«, un funcționar de poștă și alți locuitori distinși din Banyaluca. Prisonierii au luat parte la propaganda sârbească, din care cauză au fost osândiți pe mai mulți ani la temnița grea, de tribunalul militar din Bosnia. Pedepșa și-o vor face în închisoarea din Arad, unde sunt internați în o celulă comună. Numai 30 zile la an, vor fi închiși în celule separate. De altfel sunt aplicați în diferite ateliere industriale ale temniței, excepționând numai cele 30 zile, când stau fără lucru.

Ptrecere de vară în Săliște. Din Săliște ni se scrie: Tinerimea studioasă din Săliște își va ținea obiceiuita ptrecere de vară în 20 (2) August (ziua sfântului Ilie). Locul ptreceței: »Netedul«; la caz de timp nefavorabil în sala școlai, la 8 oare sara. Se roagă deci și de astădată pentru binevoitorul sprijin al P. T. Public. Prețul de intrare benevol. Inceputul la 2 oare p. m. Invitări speciale nu se fac. Venitul curat se alătură la »Fondul pentru ajutorarea studenților săraci din Săliște«. *Onisifor Soră, cand. adv., președinte. Ioan Petruțiu, st. cl. VIII, secretar.*

Trăsnetul într'o tabără americană. Pe câmpul de ezerciții al trupelor din Pensilvania a căzut trăsnetul în repețite rânduri, omorând trei soldați și rănind peste o sută. Aproape toate corturile au fost mutate din loc.

În vremea îmbrăcămii albe de vară. Renumele vestimentelor albe, ca cele mai rezistente contra influenței arșiței soarelui, este micșorat de cercetările medicilor englezi, publicate în revista »Chambers Journal«. S'au făcut experimente cu multă sârguință în diferite ținuturi tropice și acestea au avut de rezultat, că cea mai bună forță conservatoare față de razele soarelui, nu revine colorii albe, ci celei roșii. Pentru de a îndrepta acțiunea razelor solare, care pricinuesc adeseori diferite dureri nervoase, trebuie să fie aleasă o astfel de stofă, colorată în vr'un fel, pe care razele soarelui n'o pot pătrunde. La Negrii și alte rase de oameni, — ce nu se pot număra între albi, acest rol l'a luat însăși natura, dând pielei un pigment colorat, ce împlineste această funcțiune. Scru-tătorii englezi prin diferite cercetări, au documentat cu siguranță neîndoelnică, că Europeanii îmbrăcați în roșu au relativ cu mult mai puțin de suferit sub influința căldurii tropice a soarelui, decât aceia, cari preferă tradiționala vestimenta albe. Și din această descoperire științifică s'au făcut imediat concluzii practice: În Engiltera s'a înființat o fabrică specială, care pregătește astfel de stoffe practice, nu mult deosebite de cele vechi, dar, cari sunt provăzute cu o pătură roșie între-tăsută. Astfel păstrându-se gustul personal, se ofere în acelaș timp un scut bun contra razelor solare. »Colonial Office«, a introdus imediat această stofă pentru funcționarii săi din ținuturile tropice.

Un candidat de avocat român cu praxă află imediat aplicare pe lângă condițiuni favorabile în cancelaria avocatului Dr. Oct. Pavelea din Beclean (Betlen) com. Solnok-Doboka.

Concertul studenților blăjeni în Sângeorgiu.

25 Iulie n. 1908.

În ziua de Sfântul Petru și Pavel studenții blăjeni oprindu-se în excursiunea lor și în Sângeorgiu — după ce mai întâiu au concertat în Aiba-Iulia apoi în Gherla și Dej, au mers în satele de prin prejur în Negrilești unde și-au petrecut vre'o

câteva zile în casa pururea veselului Dr. Aurel Iuga, ducând cu sine frumoase amintiri din Negrilești, unde au și concertat pentru popor. De aici au mers în Bistrița, unde au convocat o convenire socială cu care ocaziune au delectat publicul cu vr'o câteva cântări românești. De aici au plecat în Bârgău unde au și concertat, fiind de față și protopretorele și pretorul, ambii maghiari, cari i-au răsplătit cu aplauze îndelungate râpiți fiind de măiestria cântărilor românești. De aici au venit în Sângeorgiu, unde au dat un prea frumos și reușit concert sub conducerea harnicului dirigent Ioan Harșia, student octavan.

Programul a fost bogat și cu cântări bine alese, și s'a început cu o compoziție nouă »Sfânta cruce« a distinsului prof. de muzică lac. Mureșianu. Al 2-lea punct a fost tot o frumoasă compoziție de-a măiestrului Mureșianu anume »Doina din Bihor« cu solo de tenor — cântat de studentul octavan Vasile Magdaș, care cu vocea lui melodioasă și plăcută a surprins publicul, care l'a răsplătit cu aplauze lungi și furtunoase. Al 3-lea punct a fost »Șoimul și floarea fragului« iarăși o prea frumoasă compoziție de-a dlui Mureșianu. În cântarea de față ne-a surprins studentul octavan George Pataky cu vocea lui puternică și armonioasă. De Dnul Pataky legăm cele mai frumoase speranțe pentru viitor. A cântat foarte frumos solul cu acompaniament V. Magdaș VIII. Punctul al 4-lea a fost punctul culminant al concertului și anume frumoasa baladă »Hoful și domnița« o măiastră compoziție a dirigentului Ioan Harșia student octavan, care a pus în uimire publicul întreg ținându-l într'o încordare continuă. Soliștii Nic Baltă student oct. George Pataky și Iuliu Miclea student septiman au fost viu aplaudați. Punctul al 5-lea a fost de asemenea o artistică compoziție de-a prof. Iacob Mureșianu »Mi dor« cu soli — George Pataky și Magdaș. Punctul penultim a fost »Mândruță de la munte« o altă compoziție de a dlui Harșia, iar de încheiere s'a executat cu mult succes »Să mergem«, a prof. Mureșianu, care a trebuit repetat.

După concert a urma dans vesel până în zori de zi. Pe prânz au fost invitați dnii studenți în casa ospitalului Dr. Andrei Monda, medicul băilor, unde în tot timpul mesei i-a delectat cu cântări românești vestita muzică a lui Kristof din Bistrița. După prânz apoi s'au despărțit fiecare, depărțându-se către caminurile părintești cu dulci suvenirii în suflet dela băile din Sângeorgiu.

»Unul din public«.

Varietați.

Se știe, că atunci când se începe o clădire, se obiceiuește a se pune în scorbura pietrei de temelie câteva exemplare din moneda timpului.

Americanii, oameni originali în toate ale lor, nu se mai impacă cu sistemul acestuia — și cu prilejul ceremoniei pentru punerea pietrei fundamentale a clădirii pentru noua Operă, s'au îngropat nu monede, ci suluri de fonograf în cari se păstrează vocile principalilor artiști din compania Operei.

După un timp cât de îndelungat se va putea auzi vocea cutărui artist, sau cutărei artiste în cele mai alese bucăți de operă sau operetă.

Și va fi odată interesant, poate, și pentru istoric..

Nu întotdeauna răsul este atât de frumos, pe cât este de plăcut. O revistă franceză se plânge, că unii oameni răd așa de desmățat, încât se apropiie de sunetul ce-l emite măgarul; la alții s'ar asemăna răsul cu sunetul particular al lichidului, care se goleşte dintr'o sticlă pe gâtul unui vrășmaș al băuturilor spiritoase..

Un profesor de cânt din Paris se ostenește acum să învețe să rădă frumos pe toți acei cari s'ar putea teme să cadă în categoriile de mai sus — adică un fel de răs de mironosiță, un fel de răs în doi peri, bizantin.

Nu sunt de loc împotriva răsului bizantin sau ieziu, vrind în înțelesul cel mai puțin greco-oriental al cuvântului — autorul acestor rânduri e ortodox — dar atunci nu știu cum rămâne cu spusele doctorilor, cari cu orice prilej ne slătuiesc, în interesul sănătății noastre, »să rădem cu toată puterea și din toată inima, iar când ne apucă căscatul să căscăm, să ne trosnească fălcile!«

ULTIME ȘTIRI.

Berlin, 27 Iulie. »Berliner Tageblatt« află din Constantinopol, că prin proclamarea Constituției și convocarea parlamentului, ceea ce nu însemnează încă introducerea Constituției, se speră a se pune capăt mișcării tinerilor turci. Proclamarea Constituției este în același timp a lovitură genială a Sultanului, care paralizază proiectele de reformă ale puterilor europene, întru cât Sultanul se va putea pune acum prin parlament la adăpost față de cererile Europei.

Constantinopol, 27 Iulie. Iradeaua imperială pentru introducerea Constituției a fost urmată de o telegramă-circulară adresată autorităților din provincie, cari sunt invitate a începe alegerea delegaților.

Salonic, 27 Iulie. S'au început pregătiri pentru alegerea deputaților. Se crede că parlamentul va fi convocat în Noemvrie. La Monastir au fost puși în libertate toți deținuții. Ca semn de bucurie generală, moscheele sunt închise. Albanezii din Ueskueb au început să se reintoarcă în patrie.

Bibliografie.

St. O. Iosif. »Zorile« Dramă istorică. în două acte și în versuri. Prețul 1 cor. (10 b. porto).

»P. Ispirescu« Povestirile unchișului sfătos. 1 cor. 50. (10 b. Porto).

Vasile Alexandri. Ediția II din opere complete. Teatru I.

De cuprinsul următor:

»Soldan Viteazul«, Mama Anghelușă», »Herșcu Boccegiul«, »Cleveland«, »Sandu Napoia«, »Surugiul«, »Ion Păpușariul«, »Cucoana Chirița«, »Barbu Lăutarul«, »Paraponisitul«, »Kera Nastasia«, »Haimana«, »Gură-Cască«, »Stan Covrigariul«, »Vivandiera«, »Păcală și Tăudală«, »Scara măței«, »Craiu nou«, Hartă Răzășul«, »Ramășagul«, »Peatra din casă«, »Nunta țărânească«, »Chiriță la Iași«, »Chirița în Provincie«.

Prețul 1 cor. 50 b. (20 bani porto).

»Ciprian Porumbescu, icoane din frământările unui suflet de artist.« De Dr. Valeriu Branice. Broșură de 120 pagini. Cu portretul lui Ciprian Porumbescu, după ultima fotografie. Prețul unui exemplar 1 cor. 50 bani. Se poate comanda prin librăria »Gazetei«.

Maxime.

A stăpâni însemnează a apăsa; a apăsa însemnează a face aceea ce nu viefște acela, asupra căruia se îndreaptă apă-sarea și de bună seamă aceea ce n'ar voi să suporte acela, care o săvârșește; în consecință a fi la putere însemnează a face altuia aceea ce noi n'am voi să ni se facă, adică a face rău.

*
Poporului îi e foame pentru că noi mănăcăm prea mult. Tolstoy.

*
Cel din urmă lucru, care se află când se face o lucrare, este de a se ști aceea ce trebuie să se pună înainte.

*
Adevărata eloquență își bate joc de eloquență, adevărata morală își bate joc de morală; adică morală judecății își bate joc de morală spiritului, care n'are nici o normă. Pascal.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor respons.: Victor Branice.

Wällischhof,

sanatoriu aranjat — după sistemul Dr. Lahmann — cu toate întocmirile moderne ale terapiei fizicale și dietetice; 1/2 ora depărtare dela Viena în regiune romantică și sănătoasă. Posta și telegraf: Maria-Enzensdorf bei Wien.

Cu deslușiri și prospecte stă la dispoziție direcțiunea și medicul șef al sanatoriului:

Dr. Marius Sturza

A apărut:

Compoziții românești de Tib. Brediceanu.

Doine și cântece.

(Voce și piano).

CAIETUL I.

Foaie verde, foi de nuc.
Cântă puiul cucului.
Bădișor depărțitor.
Spune mândr'adevărat.
Vai, bădiță, dragi ne-avem.
Cine m'aude cântând.
Bade, zău, o fi păcat.
Bagă, Doamne, luna 'n nor.

CAIETUL II.

Știi tu bade, ce mi-ai spus.
Vino, bade, iar acasă.
Năcăjit ca mine nu-i.
După ochi ca murele.
Floare fui, floare trecut.
Cântec haiducească.
Trageți voi boi!
Cine n'are dor pe vale.

Jocuri românești.

(Piaoo solo).

CAIETUL I.

Lugojna.
Măzărca.
Ardeleana (ca în Bănat) I.
Pe picior.
Ardeleana I.
Brău I.
Hora.
Ardeleana (ca în Bănat) II.

CAIETUL II.

Ardeleana (ca în Banat) III.
Ardeleana II.
Pe picior II.
Țarina.
Învărtita I.
De doi,
Ardeleana III.
Brău II.

CAIETUL III.

Brău III.
Hațegana
Ardeleana (ca în Banat) IV.
Învărtita II.
Pe picior III.
Ardeleana (Abrudeana) IV.
Ardeleana (ca în Banat) V.
Brău IV.

Prețul unui caiet: cor 4.—
fr. 5.—

Serata etnografică, caietul I. Preludiu și hora (piano solo) cor. 2.— fr. 2.50
Caietul II. și IV. epuizate.

De vânzare la toate librării românești.

Depozit general:

Librăria archidiecezană Sibiu (Nagyszeben).

(215,4 - 5.)

Dela „Tipografia și Librăria“

A. MUREȘIANU, Brașov

se pot procura următoarele cărți

(La cărțile aici înșirate este a se mai adauga pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandație.)

„Opere complete“ de N. Nicoleanu, C. Stamati și V. Cârlova la olaltă într-o singură Brosură. Prețuri 1 cor. 50 plus porto 10 bani.

Din operele complete a lui Ioan Creangă a apărut ediția a doua. Prețul 1 cor. 50 fil plus 20 b. porto.

O. Goga „Poesie“ din editura „Minnerva“ premiate de Academie și costă numai 1 cor. plus 10 bani porto.

Nestor Urechă: „In Bucegi“ (Narațiune) Format octav mare pagini 285 preț 1 cor. 50 plus 20 porto.

„Popasuri vânătoarești“ de Ion Bârseanu pe 205 pagini formatul octav mare preț cor. 1.50 bani plus 20 bani porto.

M. Sadoveanu. Amintirile căpraru-lui Gheorghică. Pagini 280. Prețul Lei 2.

Ludovic Daus: „Doamna Olteac (Mama lui Ștefan cel mare) poem dramatic în versuri. Musica de d-l D. G. Chiriak. Piesa aceasta s'a jucat pentru prima oară pe scena Teatrului național din București în seara de 19 Noembrie 1904 la reprezentăția de gală dată cu ocazia jubileului de 400 ani dela moartea lui Ștefan cel mare. Poemul e scris pe 62 pagini. Costă 1 coroană plus 10 bani porto.

D. C. Moruzi: „Ruși și Români“ c'o prefață de N. Iorga. Prețul cor. 1.50.

N. Iorga: „Negotul și meșteșugurile în trecutul românesc“. Prețul cor. 2.50.

„Doamne ajută-ne“. Schițe din popor de Romulus Cioflec, à 2 coroane plus 10 bani porto.

Al. I. Ojibescu opere complete. Vol. I. Pagini 360. Prețul Lei 1.50.

Calauza stațiilor balneare“ de Aurel Curtu. Prețul 1 cor. 50 fil. plus 20 bani porto.

Sandu Aldea „Cărticica plugarului“ — 50 bani plus 10 bani porto.

„Două neamuri“ de Sandu Aldea cu cuprinsu următor: Un arăndaș, Despărțire, La țară, Acasă, Tinerețe, Nepetul lui Mihalis, Serii de iarnă, Învărtiții, O afacere. La oaste, Alte învoielii, Singură, Seceta Pierzanie, Ogorul strămoșesc. Prețul 1 cor. 50 plus 20 bani porto.

— Romanul „Robia Banului“ de Sofia Nadejde a apărut în o nouă ediție și se află la tipografia și librăria A. Mureșianu în preț de 2 Lei plus 30 bani porto.

„Dac'ași fi o păsărică“ romanță frumoasă pentru voce și piano, cuvintele de I. Ioanovits, compusa de d-l Ștefan C. Voicu. op. 1. prețul 80 bani plus 5 bani porto.

„Geloșii“, comedie într'un act, după germană, de Moșul. Brașov. Tipografia A.

Mureșianu 1905. O piesă foarte potrivită pentru diletanții noștri dela sate și orașe (pentru 3 domni și 2 dame). Prețul 40 fileri franco.

Din partea vice-comitelui Brassó.

Nr. 7425—1908.

Concurs.

În urma întregirii postului de medic primar al spitalului comunal devenit vacant un post de medic-adjunct, la care cu aceasta escriu concurs și provoc pe toți aceia, cari voiesc a obține acest post de medic-adjunct a-și înainta petițiunile instruate în sensul §-lui 63 din art. de lege 16 anul 1876, cătră subscrisul vice-comite cel mai târziu până în 30 Aug. a. c. deoarece petițiunile ce vor sosi mai târziu nu se vor lua în considerare.

Postul deja amintit e împreunat cu o dotațiune anuală de 1400 cor. și până la aprobarea statutului referitor deocamdată ae întregește numai pe un an.

Brassó, în 21 Iulie 1908.

Vice-comite absent:

Dr. Aladár Semsey m. p.,
protonot. comit.

1—2.

„TIMIȘIANA“,

instituit de credit și economii în Timișoara.

CONCURS.

Se caută un funcționar de bancă cu pregătiri teoretice și praxă bună, care posede perfect limba română, maghiară și germană.

Reflectantii au să comunice pretenziunile lor de salariu, să dovedească cu documente recerintele de mai sus, iar cererile astfel instruite și scrise cu mâna proprie în toate 3 limbile, sunt a se prezenta după puțință în persoană, până la 1 Sept. a. c. la:

Timișoara, 22 Iulie 1908.

DIRECȚIUNEA

instituitului de cred. și econ.
„TIMIȘIANA“ în Timișoara.

(2—3.)

Nr. 12024—1908.

Publicațiune.

Proiectul de buget pe anul 1909, pregătit de magistrat, despre venitele și cheltueile comunei orașenești Brassó, se află depus spre vedere publică — dimpreună cu documentele probatoare și cu opiniunea comisiei economice financiare a reprezentanței orașenești — pe timp de 15 zile adevă dela 27 Iulie până la 10 August 1908 în localul contabilității orașen. Strada Porții Nr. 63.

Aceasta se aduce la cunoștiința publică cu acel adaus, ca fie-cărui contribuabil îi stă în voia liberă a cetii acest buget în oarele de oficiu dela 8—12 oare a. m. și a-și face observările sale asupra aceluia prezentându-le în scris la subscrisul magistrat până la 10 August a. c.

Brassó, în 15 Iulie 1908.

1—1.

Magistratul orașănesc.

Casă de vânzare

Din cauză de deces se vinde o casă situată în piață în Gioagi de jos (Algyogy) în care se află o prăvălie cu mărunțișuri și licență de cărciumărit. Informații se pot lua de la HERCZEG SAMU, funcționar de bancă în Deva.

[288,3—12.]

ANUNCIURI

(insertiuni și recl.)

sunt a se adresa subscrisei administratiunii. In cazul publicării unui anunciu mai mult se odată se face scădemânt, care cresco cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazetei Trans.“

**APĂ MINERALĂ PHOENIX
DIN BUZIAȘ**

Succes extraordinar la suferințe de rinichi și beșică.
Apă minerală plăcută fără fer.
Cu deosebire apă de masă răcoritoare.
Vindecă, răcorește. Recomandată de medicl.

Are efect escelent ca „apă de cură“ la suferințe de rinichi, beșică, catar cronic de rinichi, formațiuni de peatră și boale catarale de secrețiune. — La cerere trimite prospecte Administrația izvoarelor:

Direcția băilor MUSCHONG în Buziaș.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brasov, Tergul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădit cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a pute escuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.	REGISTRE și IMPRIMATE pentru toate speciile de serviciuri.
CĂRȚI DE SCIINȚĂ, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE	BILANȚURI.
STATUTE.	Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori.
FOI PERIODICE.	Coverte, în toată mărimsa.
BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE.	TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.
PROGRAME ELEGANTE.	PREȚURI-CURENTE și DIVERSE
BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.	BILETE DE INMORMENTARI.
ANUNȚURI.	

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Tergul Inului Nr. 30, în etagiul, înderept în curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.